

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. XI. Poßintne modo regulares confessarij à casibus & censuris Bullæ
Cœnæ occultis, sæculares absolvere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

prius satisfacta parte, exceptis Bullæ Cœnæ casibus. Portel. in dubiis regul. verbo Confessor regularis, num. 28. Roldiguez tom. 1. q. 6. art. 6. Croz lib. 2. cap. 7. dub. 1. conclus. 1. Avila 2. p. de Censur. cap. 7. disp. 1. dub. 5. Suarez tom. 4. lib. 9. cap. 2. num. 22. Pellizzar. num. 38. Thom. Tambur. in Methodo, cap. 6. §. 4. lib. 3. num. 12. An vero valeat absolutio, partis satisfactione non præmissa, & alia huc pertinentia, vide quæ diximus tom. 2. tract. 10. cap. 2. punct. 2. à n. 23.

Alia ex eodem principio illata proponuntur.

123. Denique sequitur, ab omnibus casibus, & censuris hucusque dictis posse toties quoties absolvere, etiam si casus publici sint; imò si sint deducti ad forum contentiosum: quia dicta privilegia absolute concedunt à prædictis casibus posse absolvere sine ulla limitatione; & sic limitanda à nobis non sunt, cum sint animabus favorabilia: maxime quia sedes Apostolica quando vult excipere casus deductos ad forum contentiosum, id exprimit, ut fecit Tridentinum sess. 24. cap. 6. de Reformatione. Sed in dictis privilegiis non excipiuntur: in illis ergo continentur. Quando vero delictum ad forum contentiosum deductum iudicetur, latè diximus loco citato cap. 2. à num. 60. Quæ modo diximus tenent Sanchez lib. 6. cap. 17. num. 43. Delbene tom. 2. cap. 19. dub. 82. num. 2. Pellizz. num. 90. & 92. Vega in Summ. cap. 62. casu 1. Deltio disquisit. Magicar. lib. 6. cap. 1. sect. 13. Palaus tract. 25. punct. 48. num. 11. Bruno tract. 5. dub. 2. propos. 3. Avila dub. 12. Thomas Tamb.

§. 4. n. 12. Trullench. lib. 1. in Cruciat. §. 7. cap. 2. dub. 10. num. 1. Unde absolutio à dictis censuris, sive ab homine, sive à iure latis, prodest etiam pro foro externo; sed ut pro illo valeat, debet pœnitens in scriptis afferre illius testimonium à suo confessore, & debet acceptari à Prælato: interim in foro externo se gerere debet ut excommunicatus, ne tribunal externum perturbetur; & semper debet supponi satisfactio partis. Trullench. Palaus, Avila, Tambur. locis cit.

§. XI.

Posintne modo regulares confessarii à casibus & censuris Bullæ Cœnæ occultis, seculares absolvere?

124. **C**Ravior modo restat difficultas de ipsis casibus, & censuris in Bulla Cœnæ Domini contentis. Sed ante resolutionem primo supponendum est, qui casus dicantur in Bulla Cœnæ Domini contenti? Illos adduximus, & explicavimus tom. 2. tract. 10. de censuris, cap. 4. punct. 4. sed quia eorum notitia summo opere necessaria est, non libuit breviter eos recensere. Igitur in primo canone illius Bullæ excommunicantur omnes hæretici, schismatici, & negantes obedientiam sedi Apostolicæ, eorum fautores, receptatores, defensores, illorum libros legentes, imprimentes, retinentes, vendentes, ementes, defendentes, de quibus latè egimus eodem loco dub. 2. & 3.

Casus in Bulla Cœnæ Domini contenti recensentur.

Kkkk 2 ¶ In

¶ In aliis canonibus excommunicantur primo: Qui à mandatis, & sententiis Papæ ad futurum Concilium generale appellaverint, cujuscumque sint conditionis, gradus, vel status. ¶ Secundo: Piratæ, Cursarij, & Latrones maritimi, qui per mare Summi Pontificis, animo deprædandi fideles catholicos, curiunt. ¶ Tertio: deprædantes bona naufragantium. ¶ Quarto: qui nova pedagia, seu gabellas in terris suis imponunt in casibus sibi à jure non permissis, & qui imposta augent, vel perunt. ¶ Quinto: Falsarij litterarum Apostolicarum. ¶ Sexto: qui equos, & arma, & eorum materiam ad Sarracenos, Turcas, Mauros, Judæos, Paganos, & hæreticos deferunt, vel illis auxilium præstant in damnum, & perniciem Catholicorum. ¶ Septimo: impediētes, seu invadentes eos, qui vestigalia, seu alia ad usum Romanæ Curie adducunt. ¶ Octavo: omnes, qui ad sedem Apostolicam convenientes, vel ab ea recedentes lædunt. ¶ Nono: Cardinales, Episcopos, Legatos, & Nuntios vulnerantes, percutientes, incarcerantes, vel hostiliter insequentes. ¶ Decimo: omnes interficientes, mutilantes, vulnerantes, detinentes, deprædantes Romipetas, seu Peregrinos, ad urbem causa devotionis accedentes. ¶ Undecimo: occidentes, percutientes, vulnerantes, & auxilium, vel consilium ad id præbentes, eos, qui ad Romanam Curiam recurrunt super causis, & negotiis eorum. ¶ Duodecimo: qui prætextu frivolæ appellationis recurrunt ad Curias sæculares, ad quas appel-

lant à gravamine, vel futura executione litterarum Apostolicarum, & Magistratus prohibentes dictas litteras executioni mandari. ¶ Decimotertio: qui causas spirituales, vel spiritualibus annexas, à judicibus Ecclesiasticis ad se propria autoritate avocate intendunt. ¶ Decimoquarto: impediētes Prælatos Ecclesiasticos, ne sua jurisdictione contra quoscumque utantur. ¶ Decimoquinto: libertatem Ecclesiasticam directe, vel indirecte lædentes. ¶ Decimosexto: qui jurisdictiones, vel fructus, redditus, seu proventus Ecclesiasticos usurpant, vel sequestant sine legitima facultate. ¶ Decimosextimo: imponentes decimas, gabellas, vel alia onera directe, vel indirecte personis Ecclesiasticis, & ipsorum bonis, & ea exigentes. ¶ Decimo octavo: judices sæculares, qui se in causis criminalibus interponunt contra personas Ecclesiasticas processando, capiēdo, aut proferendo sententias contra illas. ¶ Decimo nono: qui terras, loca, & jura subditiōe sedis Apostolicæ contenta in toto, vel in parte invadere, destruere, occupare, vel detinere præsumperint.

125. Secundo supponendum est, non posse regulares ab his casibus sæculares absolvere, si publici sint. Et publici dicuntur, non qui probari possunt in foro externo, sed qui in majori parte vicinæ, Collegij, aut Monasterij sint noti; modo in his adsint saltem decem personæ: nam omnia privilegia, quæ solent adduci in contrarium, quotannis per Bullam Cœnæ revocantur.

Quæ

A casibus
Bullarum
Cœnæ
publici
neque
unum
regulares
confes-
sarij ab-
solvunt.

Quæ revocatio eum nihil operetur in ordine ad absolutionem Regularium, secundum aliquorum sententiam, pro casibus occultis; ad minus tenebit pro publicis. Ita ex communi Palau *part. 14. n. 14.* Portell. *verb. Bullæ Cœnæ, num. 3.* Diana *6. part. tract. 6. n. 54.* Peyrinis *tom. 3. privilegiorum, cap. 3. num. 35.* Bruno *tract. 8. cap. 2. propositi. 3.* Pellizzar. *tract. 8. cap. 3. sect. 2. n. 68.* ¶ Tertio supponimus, ab hæresi occulta non posse Confessarios regulares, sæculares absolvere. Quid autem intelligatur per hæresim, & alia huc pertinentia latè diximus *tract. 10. cap. 4. dub. 3. per totum.* Ratio est: nam in privilegiis referendis, vel excipitur expressè hæresis, vel certè intelligitur excepta, nisi pro illa expressè facultas concedatur: quia in generali concessione non veniunt ea, quæ non esset quis verosimiliter concessurus, si ei specialiter peterentur. *Cap. in generali, regul. 82. de regul. juris in 6.* Immo, quàmvis ad omnes casus Bullæ Cœnæ concedatur facultas, si non exprimat hæresis, intelligitur excepta, quia est strictissimæ reservationis, ut *loco citato ex communi sententia diximus, cap. 2. num. 41.*

Ab hæresi non possunt regulares confessarii absolvere.

126. Per quod manet solum illorum fundamentum, qui dicunt posse Regulares ab hæresi absolvere: quia hæresis absolutio jure ordinatio ad Episcopos spectat: sed Regulares possunt in hac parte quidquid Episcopi: ergo, &c. Sic Coulers, quem refert Diana *6. part. tract. 6. resol. 54.* Bossius, quem refert Diana *5. part. tract. 12. resol. 35.* Urbanus

ab Ascensione *tract. 2. disput. 1. reg. 8.* Vidal. *de casibus reservatis, Inquisit. 1. num. 99.* Bassæus *verb. hæresis, n. 18.* Ubi dicit hanc opinionem visam, & toleratam esse ut probabilem in Consistorio Sacræ Congregationis die 18 Julii anno 1629. Sed illud fundamentum solum manet ex dictis: quia non sufficit generalis concessio absolvendi ab omnibus casibus Episcopis reservatis, ut ibi intelligatur hæresis, nisi exprimat, sicut exprimitur in concessione ipsa, quæ fit Episcopis à Concilio Tridentino.

127. Sed licet ab hæresi non possint Regulares absolvere; esto possent ab omnibus casibus Bullæ Cœnæ, tamen possunt suppositâ hac sententiâ ab omnibus aliis criminibus primi canonis illius Bullæ, ut sunt apostasia à fide, quæ committunt fautores, & receptatores hæreticorum, eisque credentes, legentes, defendentes, imprimentes, retinentes libros hæreticorum hæresim continentem, vel de religione tractantes, schismatici, & pertinaciter se subtrahentes ab obedientia Sedis Apostolicæ. Quia hæc omnia, si absque intellectu errore committantur, hæreses non sunt, ut diximus *tract. 10. cap. 2. n. 9.* Et ideò per Bullam Cruciatam posse ab omnibus illis absolvi, etiam si publici sint, docent tredecim Authores, quos ibi citavimus: & posse ab omnibus illis, virtute suorum privilegiorum Regulares absolvere, docent Portell. Frutas, Coninchus, quos refert Diana *1. part. tract. 6. resol. 8.* Trullench. *Decalog. lib. 1. cap. 2. dub. 6. n. 4.* Vidal. *titul. de ca-*

A casib⁹ in primo canone Bullæ Cœnæ cōtentis, qui hæreses nō sunt, possunt absolvere.

fib. reservat. Inquisit. 1. num. 150. Antonius à Spiritu sancto in Director. regular. tract. 2. disp. 3. sect. 1. nu. 48. & in Director. confess. tract. 5. disp. 16. sect. 8. n. 1366.

Ab omnibus casibus Bullæ Cœnæ occultis possunt confessores regulares sæculares absolvere.

128. Quibus suppositis, Dicendum, posse regulares Confessarios absolvere sæculares ab omnibus casibus, & censuris, quæ in Bullæ Cœnæ Domini continentur, hæresi exceptâ, si occulti sint, id est, non publici, aut notorii; & probatur sic. Quia omnes casus Bullæ Cœnæ jure ordinario competunt Episcopis si occulti sint; & sic jam non sunt casus Papales: sed Regulares possunt per sua privilegia absolvere ab omnibus casibus toties quoties, qui non sunt Papales, seu propter quos debeat consuli Sedes Apostolica, ut jam diximus: ergo à casibus Bullæ Cœnæ occultis possunt toties quoties absolvere. Ob hanc enim rationem diximus tract. 10. de censur. cap. 2. n. 87. virtute Bullæ Cruciatæ posse ab illis toties quoties absolvi: quia casus Pontifici reservati, si sint occulti, jam non sunt reservati Pontifici, cum talis reservatio ablata sit per Tridentinum sess. 14. cap. 6. & reddita Episcopis facultas ordinaria, quæ illi antea competeat. Ideoque hanc sententiam docere tenentur omnes Authores, qui dicunt posse toties quoties absolvere à casibus Bullæ Cœnæ occultis, qui possunt à reservatis in jure Episcopis. Et isti sunt inter alios Sanchez in summ. tom. 1. lib. 4. cap. 54 num. 2. Diana 3. p. tract. 2. resol. 13. & in addition. resolut. 17. & 8. part. tract. 7. resolut. 71. Bassæus ver-

bo heresis, num. 18. Thomas Hurtado tom. 1. resolut. moral. tract. 5. cap. 4. resol. 16. num. 127. Marcus Vidal. de casibus reservat. Inquisit. 1. à nu. 121. Mendoin Bull. d. sp. 23. cap. 5. nu. 61. Leander tom. 4. tract. 17. quest. 84. Trullench. in Bull. lib. 1. §. 7. cap. 2. dub. 6. num. 5. Magister Acarius de Velasco tom. 2. resolut. moral. verbo Absolut. resolut. 5. num. 11. Quare in nostro casu posse Regulares ex vi suorum privilegiorum absolvere à casibus Bullæ Cœnæ occultis, neque talia privilegia revocari per Bullam dictam Cœnæ; quia revocatio, quæ in illa sit privilegiorum, solum intelligitur de dictis casibus, quando sunt publici, non vero quando occulti, tenent Urbanus ab Ascensione disp. 1. tract. 2. cap. 1. regul. 8. Sanchez num. 27. Trullench. dub. 3. & 6. Palau de censur. tract. 3. punct. 24. §. 23. n. 19. Antonius à Spiritu sancto in Director. confess. tract. 5. disp. 16. sect. 8. nu. 1363. Peyrin. tom. 1. privilegiorum, constit. 4. Sixti IV. Bauny tom. 1. tract. 4. de Pœnst. qu. 32. & tom. 2. de censur. d. sp. 3. tract. 2. qu. 16. Diana p. 2. tract. 2. resol. 13. versu Nota. & par. 4. tract. 4. resol. 239. Leander qu. 85. Bassæus loc. cit. Hinojosa in Director. decisio. regul. verb. Confirmatio gratia. Leand. à Murcia c. 25. in 7. regul. D. Francisci. Candid. tom. 1. disquisit. 22. art. 49. & alii, quos dedimus tract. 10. de censur. cap. 2. nu. 57. & 75. probantes per Bullam Cœnæ non revocari neque facultatem concessam Episcopis absolvendi ab illis casibus occultis suos diaconos, neque facultatem concessam per

per sua privilegia Prælati absolvendi à dictis casibus suos subditos.

Aliqua
in oppo-
situm,
quæ pos-
sunt ad-
duci, ex-
plicatur.

129. Nec contra hoc vim habet decretum Sac. Congregationis jussu Clementis VIII. editum anno 1601. quo sub gravissimis pœnis prohibet omnibus tam sæcularibus, quàm regularibus, ne prætextu quorumlibet privilegiorum possint absolvere ab ullo ex casibus clarè, vel dubiè in Bulla Cœnæ Domini contentis. Nam hoc decretum, ut vidimus num. 118. solum loquitur de Regularibus per universam Italiam extra Urbem degentibus. ¶ Neque obstat aliud decretum S. Congregationis jussu Urbani VIII. die 17. Novembr. anno 1628. editum; quo decernitur non posse Regulares absolvere sæculares à casibus per Bullam Cœnæ reservatis, cum revocatione omnium privilegiorum: quia hoc decretum nihil contra nostram assertionem continere diximus tract. 10. de censuris, cap. 2. num. 79. & 81. ¶ Nec denique obstat aliud decretum ab Alexandro VII. expeditum die 24. Septembris anno 1665. cujus nos mentionem fecimus dicto tract. 10. de censuris, cap. 2. num. 58. quò videtur hæc sententia reprobata. Nam inter alias propositiones, quas ibi Pontifex ut scandalosas condemnat, una est ista: *Sententia asserens Bullam Cœnæ solum prohibere absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in quo de occultis criminibus sermo est: anno 1629. die 18. Julij in Consistorio S. Congregat. Eminentissim. Cardinal. visa & tolerata est.* Nonnulla dixi-

mus *suprà hoc capite, nu. 7.* circa strictissimam obligationem, quam dictum decretum Alexandri ubique sibi vendicat. Et ideò propositiones 44. ab Eo in tali decreto condemnatas, nullo modo sustineri posse asseruimus, & modò asserimus.

130. Sed in tali decreto nullo modo prohiberi sententiam istam, quam denunc amplectimur, gravissimi Magistri hujus Salmantinae Academiae (inter quos tres sunt Primariæ Cathedrae Moderatores) quos circa hoc consulimus, unanimiter responderunt, opinantes & judicantes prohibitionem, & censuram Alexandri, categoricas illas propositiones: *Bulla Cœnæ solum prohibet absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt; & aliam: id non derogat facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est; nulla enus afficere, sed illud prædicatum, quo asseritur quòd sententia ista in Consistorio sacra Congregationis visa, & tolerata est.* Non defuerunt enim aliqui Doctores, quos *suprà n. 124.* dedimus, qui dicebant Regulares, & Episcopos ab omnibus casibus Bullæ Cœnæ occultis, etiam ab hæresi, posse absolvere; & talem opinionem in judicio contradictorio visam fuisse in Consistorio Sacrae Congregationis Eminentissimorum Cardinalium, & post longam discussionem, ab ea toleratam ut probabilem; quod posterius rejicit, & condemnat ut falsum, & scandalosum Alexander VII. non verò ipsas propositiones, super quas illa falsa impostura cadit. Undè quemadmodum si Pon-

Exponitur de-
cretum
Alexandri
VII.

tifex

tifex hanc propositionem censuraret: *Scientia media à D. Thoma, & D. Augustino agnita & approbata est*: Non ob id aliquis diceret, et vi hujus censure scientiam mediam manere prohibitioni obnoxiam, sed tantum illud prædicatum declarari falsum, quò agnita & approbata diceretur à D. Augustino, & D. Thoma. Ita quoque dicimus in præfati, non posse interiri prædictas categoricas esse prohibitas, & damnatas. Sanè mirum esset Alexandrum VII. per duo decreta quadraginta & quatuor prohibuisse propositiones, omnes manifestè, clarè, absque ulla ambiguitate, aut restrictione, & solum supra positam Hypotheticam: Sententia asserens Bullam Cœnæ, &c. cum tanta reflexione, & quasi per ambages proposuisse, cum tamen eam majori cum expressione debuisset proponere; siquidem per illam gravissimum decretum Tridentini videbatur revocare pro dominis Episcopis adèd favorable, & pro tota Hispania, & omnibus Regnis, in quibus receptum est Tridentinum cum omnibus suis oneribus, & privilegijs adèd gratiosum; & condemnare sententiam usque ad illud tempus approbatam ut probabilissimam à tot tantisque Scriptoribus doctissimis. Per hoc enim manifestè indicavit suam mentem non fuisse propositiones illas, & sententias supra relatas condemnare, sed ne diceretur cum illa amplitudine à S. Congregatione approbatas esse, inhibere. Cæterùm si alia fuit intentio Pontificis, illius dispositioni omninò obtemperantes, quæ

hucusque diximus, libenter retractamus.

131. An porro possint Regulares ab omnibus Bullæ Cœnæ casibus, etiam publicis absolvere, quando datur aliquod impedimentum adeundi Summum Pontificem pro absolutione; ratione aegritudinis, paupertatis, fragilitatis, sexûs, &c. ut si fuerit mulier, vel senex, aut vir delicatus, qui labores itineris sustinere non possit, claudus, cæcus, pauper, servus, & aliàs urgeat necessitas, dubium est inter Authores: & quidem aliqui satis probabiliter affirmant. Quia in tali casu potest Episcopus ab his casibus absolvere jure ordinario, ut diximus tractatu 10. de censura, cap. 2. num. 63. et gò etiam Regulares, qui ut diximus, ab his, quæ jure ordinario competunt Episcopis, absolvere valent. Sed hoc fundamentum rejecimus tractatu de voto, cap. 3. num. 1. impugnantes eos, qui dicebant in votis Castitatis, & Religionis posse à Regularibus dispensari pro casu necessitatis, propter rationem dictam, videlicet quia id possent Episcopi; nec tamen à prædicta sententia recedimus, quæ aliundè probari potest, ac debet, scilicet ex Cap. Nuper à nobis, 29. de sententia excommunication. ubi dicitur: *Verùm si difficile sit ex aliqua justa causa, quod ad ipsum excommunicatorem absolvendus accedat, concedimus indulgendo, ut (prestata juxta formam Ecclesiæ cautione, quod excommunicatoris mandato parebit) à suo absolvatur Episcopo, vel proprio sacerdote: ubi per ly proprio sacerdote, quilibet confessarius intelligitur, ut dixi-*

Quid dicendum sit de casu urgentis necessitatis.

diximus in simili casu tractatu 10. de censuris, cap. 2. num. 44. Et sic in præfenti dicendum tenent Peyrinis ad Constitut. 1. Julij 11. §. 36. num. 67. Delbene tom. 2. cap. 19. dub. 9. nu. 16. Bruno tract. 5. cap. 3. quest. 5. Pasqualig. Leander à Murcia, quos referunt Diana part. 9. tract. 9. resol. 61. Et N. Antonius à Spiritu sancto in Director. Confess. tract. 5. disput. 16. sect. 8. num. 1367. ¶ An verò teneatur transacto impedimento, absolutus comparere coram Superiore, & an debeat per epistolam, vel nuntium, si non possit personaliter accedere? & alia huc spectantia vide in nostro dicto tractatu 10. c. 2. à n. 65.

§. XII.

In quibus irregularitatibus, & pœnis possint Religiosi cum secularibus dispensare?

Omnes 132. **P**RO resolutione hujus gravissimæ difficultatis duo species præmittenda sunt. Primum: quid, & quotuplex sit irregularitas, quæ porro diffinitur, quod est impedimentum Canonicum primò, & per se impediens Ordinum susceptionem, & secundariò, & quasi per accidens illius exercitium. Quam diffinitionem latè explicuimus tractatu 10. de censuris, cap. 7. à n. 1. Et an sit, vel non vera censura eodem tract. cap. 1. puncto 17. per totum resolvimus. Dividitur autem irregularitas in eam, quæ contrahitur ex delicto; & in eam, quæ ex defectu non culpabili contra-

hitur: & utriusque dantur octo species. Et illius, quæ ob peccatum incurritur, species istæ assignantur. Prima: ex homicidio voluntario. Secunda: ex injusta, & voluntaria mutilatione. Tertia: ex homicidio, aut mutilatione casuali. Quarta: ex repetitione, seu iteratione Baptismi. Quinta: ex violatione Censurarum, per exercitium Ordinis sacri. Sexta: ex indigna receptione, vel administratione Ordinum. Septima: ex delicto, cui annexa est infamia. Octava: ex delicto enormi notorio, dignoque depositione, aut degradatione. De quibus dicto tract. de censuris, toto cap. 8. egimus. ¶ Species deinde illarum irregularitatum, quæ ex defectu non culpabili contrahuntur, istæ sunt. Prima: quæ provenit ex defectu Sacramenti, & dicitur bigamia, & incurritur ob unicum matrimonium contractum cum corrupta, vel ob diversa matrimonia cum diversis virginibus celebrata. Secunda: ex defectu lenitatis, cui fiunt obnoxii iudices, & alii ministri ad sententiam sanguinis, & ejus executionem concurrentes, & milites in bello, etiam justo occidentes, vel mutilantes. Tertia: ex aliquo defectu corporis, qui deformitatem præ se ferat. Quarta: ex defectu animæ, nimirum, ex defectu scientiæ, vel usus rationis. Quinta: ex defectu libertatis, quæ innodantur servi seu mancipia. Sexta: ex defectu natalium, quam omnes illegitimi, sive spurii sint, sive naturales, contrahunt. Septima: ex defectu ætatis, quæ nimirum præpeditus tenetur, qui ætatem debi-